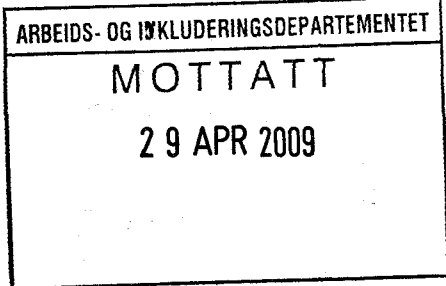

UTLENDINGSNEMNDA
UNE

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Innvandringsavdelingen
Postboks 8019 Dep.
0030 Oslo

Deres ref:
200900911-/KEAB

Vår ref:
08/1015 kla

Dato
23.04.2009

Høring - forslag til deler av ny utlendingsforskrift

Vi viser til departementets brev av 16.02.2009. Vi har tidligere gitt merknader under foreleggelsen, og forutsetter at departementet vil se hen til disse også i det gjestående forskriftsarbeidet. Vi har videre følgende kommentarer til forslaget til deler av ny utlendingsforskrift:

Kapittel 1 – Lovens og forskriftens virkeområde mv.

§ 1-4 og § 1-5 - Opphold for diplomater mv. samt opphold for ektefelle, samboer og barn av diplomater og utlendinger som er i privat tjeneste hos diplomater

UNE har behandlet enkelte klagesaker der utlendinger som har hatt opphold som følge av privat tjeneste hos diplomater har søkt på selvstendig grunnlag etter det ordinære regelverket (lovens § 8 annet ledd jf. utlendingsforskriften § 21 femte ledd). Blant anførselene har vært at deres barn har hatt langvarig opphold i riket. Gjeldende utlendingsforskrift § 21 b har imidlertid så langt ikke kommet til anvendelse i denne type saker, jf. Ot. prp. nr. 46 (1986-87) s. 40 høyre spalte der det fremgår at: "Opphold som diplomat anses ikke for å gi noen tilknytning til Norge i forhold til reglene i utlendingsloven.", og; "Ektefeller og forsørgede barn kommer i hovedsak i samme stilling som diplomatene selv. Tilsvarende gjelder langt på vei for utlendinger som er ansatt som kontor- eller tjenestepersonale ved utenlandske representasjoner eller hos utenlandske diplomater...".

For å unngå tvil om rettstilstanden under ny lov vil vi foreslå at departementet klargjør, eventuelt i forskriften, om oppholdstid for nevnte personkrets kan gi grunnlag for opphold etter ny lov § 38, jf. forslag til ny forskrift § 8-5 første ledd som tilsvarer gjeldende forskrift § 21 b.

§ 1-7 Pass

Vi foreslår at "FN's" endres til "FNs" i forslag til § 1-7 bokstavene b og d.

§ 1-11 Faste innretninger

I forslag til § 1-11 fjerde ledd bør "politikammer" endres til "politidistrikt". I femte ledd mangler et mellomrom mellom "politidistrikt" og "som". Henvisningen i femte ledd skal være til § 1-1 bokstav b, ikke bokstav d.

UTLENDINGSNEMNDA

Besøksadresse: Stenersgata 1 B/C
Postboks 8165 Dep. 0034 Oslo

Tlf: 21 08 50 00 Faks: 21 08 50 01
Internett: <http://www.une.no>

Org.nr: 9820 19095
Bank: 7694.05.02302

Departementet skriver i høringsbrevet s. 9 at gjeldende forskrift § 166 første ledd annet punktum bare gjentar det som følger av forslaget § 1-10 annet ledd, og er overflødig. Vi gjør oppmerksom på at bestemmelsen i gjeldende forskrift § 166 første ledd likevel er tatt med i forslaget § 1-11 første ledd annet punktum.

§ 1-17

I forslag til § 1-17 siste ledd må ”bosettingstillatelsen” endres til ”permanent oppholdstillatelse”.

Kapittel 2 – Krav til reisedokumenter for innreise i Norge

§ 2-4 Vilkår for å godta pass som reisedokument og § 2-10 Beslutningsmyndighet og adgang til å gjøre unntak fra vilkår for godkjennelse av reisedokument

Av høringsbrevet s. 13 siste hele avsnitt fremgår at departementet har vurdert om det bør stilles et vilkår om at passet må være utstedt etter personlig fremmøte hos kompetent myndighet. Departementet har valgt ikke å innta et slikt vilkår i forskriften, men mener at dette i praksis likevel vil være et sentralt moment ved UDIs vurdering av hvilke pass som skal godtas. Etter forslag til § 2-10, jf. § 2-4, fremgår imidlertid ikke at UDI kan legge vekt på dette som et sentralt moment. Forslag til § 2-4 vil bli tydeligere dersom bestemmelsen suppleres med for eksempel: ”Som hovedregel må passet være utstedt etter personlig oppmøte hos utstedende myndighet”.

Kapittel 3 – Visum

§ 3-6 Bankgaranti som betingelse for visum

”Nærmeste familie” etter forslaget § 3-6 annet ledd omfatter bl.a. ”samboer”. Begrepet er ikke definert. Som regel vil to personer som bor i forskjellige land – og der den ene skal besøke den andre uten at de skal bo sammen, ikke regnes som samboere. Hva som menes med ”samboer” i denne forbindelse bør derfor klargjøres.

§ 3-7 Forfall av garanti stilt etter § 3-6

I forslaget til § 3-7 annet ledd skal det henvises til første ledd, ikke annet ledd, bokstav a.

§ 3-13 Innreisevisum

Vi foreslår at § 3-13 annet ledd formuleres som: ”Er det gitt en foreløpig bekreftelse på at en utlending som er faglært... ..kan begynne å arbeide...”.

§ 3-14 Vedtaksmyndighet

I forslag til § 3-14 femte ledd er ”forskrift” skrevet feil.

Kapittel 8 – Oppholdstillatelse på grunn av sterke menneskelige hensyn mv.

§ 8-5 Barns tilknytning mv.

§ 8-5 annet ledd

Den foreslåtte bestemmelsen om samtykke fra den gjenværende forelderen står i samme paragraf som omhandler at barns tilknytning til riket skal tillegges særlig vekt ved vurdering etter den nye loven § 38. Dersom samtykke fra den gjenværende forelderen skal vurderes innhentet i alle saker der opphold

for barn og medfølgende forelder vurderes etter den nye loven § 38, og ikke kun der barnets tilknytning til riket er et sentralt tema, kan en egen paragraf være klargjørende.

Etter barneloven § 40 kreves det samtykke fra en forelder med foreldreansvar dersom barnet skal bosettes seg i utlandet med den andre forelder. Tilsvarende vilkår finnes i mange andre lands lovgivning. Den norske bestemmelsen gjenspeiler at det å bosette seg i et annet land normalt vil ha store konsekvenser for så vel barnet som den gjenværende forelder. Bestemmelsen tar også utgangspunkt i at barnets beste tilsier kontakt med begge foreldre.

Etter norsk rett vil foreldreansvaret krysses av barnets medbestemmelses- og selvbestemmelsesrett. Videre må barnets syn ses i lys av hva som vil være til barnets beste. Lovavdelingen har i brev av 13.09.2007, ref 200705413 ILB/KKF/KRY/mbb bl.a. drøftet spørsmålet om foreldreansvar og omfanget av barnets medbestemmelsesrett skal bedømmes etter norsk eller hjemlandets rett der barn og foreldre har sterk tilknytning dit. Lovavdelingen uttaler at atskillig taler for å legge til grunn foreldrenes hjemlands rett, men tar ikke stilling til om utgangspunktet bør modifiseres i visse situasjoner. Videre er Lovavdelingen av den oppfatning at dersom en forelder etter sitt hjemlands rett har krav på å få uttale seg om barnets flytting, taler dette for at forvaltningsorganet må forelegge søknaden for vedkommende, i alle fall i situasjoner som dekkes av barneloven § 46. Lovavdelingens brev redegjør for øvrig for relevante hensyn som bør avveies når nytt regelverk utformes.

Det må antas at det normalt ikke vil være et problem å få et samtykke dersom den gjenværende forelder synes det er greit at barnet bosetter seg i Norge (og forelder kan kontaktes). Vi gjør likevel oppmerksom på at dersom hjemlandets lovgivning må undersøkes i hver sak, og samtykke regulært innhentes i utlendingssaker der barn har en av foreldrene i hjemlandet, vil saksbehandlingen bli mer ressurskrevende.

Selv om barnet gis tillatelse i medhold av den nye loven § 38 uten at samtykke fra den gjenværende forelder først er innhentet, kan den gjenværende forelder, ofte med hjemmel i hjemlandets lovverk, få medhold i et krav om å nekte barnet å bosette seg i Norge. Norske myndigheter kan ikke alltid motsette seg et tilbakeføringskrav fra den gjenværende forelder. Barnekonvensjonen art. 3 må i denne sammenheng avveies mot bl.a. forpliktelser om å hindre barnebortføring. Hva som konkret vil være til "barnets beste" der forelder i hjemlandet ønsker at barnet skal bo der, kan ikke alene vurderes på bakgrunn av hvor lenge barnet har oppholdt seg i Norge. Den gjenværende forelder kan for øvrig ha informasjon som kan bidra til å kaste lys over vurderingen knyttet til barnets beste.

Sett i lys av de ulike hensyn som gjør seg gjeldende mht. innhenting av samtykke fra den gjenværende forelder, vil vi reise spørsmål om forslaget til § 8-5 annet ledd bør gi en tydeligere føring på når samtykke bør søkes innhentet. For eksempel om samtykke som hovedregel bør innhentes dersom barnets tilknytning er det sentrale temaet i saken, bl.a. ut fra at barnet i mange tilfelle må anses å ha særlig tilknytning til hjemlandet dersom en av foreldrene fortsatt oppholder seg der. Eventuelt kan dette overveies som en hovedregel der tillatelse vurderes uten at barnet har rett på opphold i Norge etter internasjonale forpliktelser om beskyttelse.

Kapittel 9 – Familieinnvandring

§ 9-1 Dokumentasjon for at tidligere ekteskap er oppløst ved søknad om oppholdstillatelse for ny ektefelle eller samboer

Etter § 9-1 annet ledd gjøres unntak fra kravet om at referansepersonen og tidligere ektefelle ikke fortsatt skal være gift for at ny ektefelle kan få tillatelse dersom det foreligger vesentlige hindringer for å oppfylle vilkåret. Om tillatelse gis på grunnlag av ekteskap vil dette i praksis innebære en godkjenning av ekteskapet fra utlendingsmyndighetenes side selv om referansepersonen fortsatt formelt er gift med en annen person. Vi mener at utforming av bestemmelsen bør vurderes i lys av at BUF har kompetanse til å anerkjenne ekteskap inngått i utlandet når bl.a. partene var gift med en

annen dersom sterke grunner taler for det, jf. ekteskapsloven § 18 a og forskrift om delegering av myndighet til BUF.

§ 9-2 Oppholdstillatelse for samboere

I forslaget § 9-2 annet ledd står det at partene ikke kan opptjene tid som samboere hvis en eller begge parter er gift *med en annen*. Vi forstår vilkåret som en presisering av loven § 41 om at partene ikke kan være gift. Presiseringen kan ha betydning der partene er registret gift med hverandre i hjemlandet/annet land uten at ekteskapet er godkjent etter norske regler slik at oppholdstillatelse ikke kan gis på grunnlag av ekteskapet. Presiseringen kan derfor innebære at utlendingen i slike tilfelle kan få tillatelse etter samboerbestemmelsen, hvilket ikke har vært helt entydig i nåværende praksis.

I forslaget § 9-2 annet ledd er det henvist til bl.a. lovens § 41 annet ledd vedrørende opptjening av tid som samboere. Lovens § 41 annet ledd viderefører, med noe annerledes utforming, gjeldende forskrift § 24 første ledd bokstav b. Etter praksis etter forskriften § 24 første ledd bokstav b kan tillatelse som samboer gis uten krav til forutgående samboerforhold når partene har eller venter barn sammen. Praksis i UNE sammenfaller med praksis i UDI, jf. UDIs rundskriv RS 2004-055. Etter Ot. prp. nr. 75 (2006-2007) pkt. 9.6.6.5 synes ikke den nye lovens § 41 annet ledd å være ment som en innstramning, og henvisningen til opptjening av tid som samboere i forslag til forskrift § 9-2 annet ledd bør derfor ikke vise til lovens § 41 annet ledd.

§ 9-3 Oppholdstillatelse for samvær med barn

Departementet uttaler i pkt. 9.4 siste avsnitt at § 9-3 tredje ledd samsvarer med dagens praksis etter gjeldende forskrift § 23 første ledd bokstav j). Forslaget til ny bestemmelse synes imidlertid å åpne for å gi en ordinær oppholdstillatelse som kan fornyes i større utstrekning enn hva som følger av gjeldende praksis. Vi viser til unntaket om å kunne gi oppholdstillatelse dersom særlige grunner taler for dette. Dersom omfanget av samværet er mindre enn etter minstenormen i barneloven § 43 annet ledd, samtidig som momentene som fremgår av forslaget § 9-3 tredje ledd gjør seg gjeldende, vil UNE etter dagens praksis vurdere å gi en midlertidig, ettårig tillatelse som ikke kan fornyes i medhold av forskriftens § 24 annet ledd – og ikke en løpende tillatelse etter § 23 første ledd bokstav j). Med en midlertidig, ettårig tillatelse, vil utlendingen få mulighet til å oppfylle vilkårene i § 23 første ledd bokstav j) innen utløpet av tillatelsen – og kan i så fall deretter fremme ny søknad om tillatelse som kan fornyes, jf. forskriften § 23 første ledd bokstav j).

Alternativet om at det må foreligge en opptrappingsplan slik at fullt samvær vil nås i "*nær framtid*", kan reise tvilsspørsmål. Av informasjons- og likebehandlingshensyn vil det være en fordel om tidskravet defineres klarere, eks. gjennom et visst antall måneder. For øvrig foreslår vi følgende formulering av siste ledd siste setning i forslag til § 9-3: "... , eller at det foreligger en plan for opptrapping til samvær av nødvendig omfang, jf. annet ledd, i nær fremtid/innen x måneder."

§ 9-5 Oppholdstillatelse for å inngå ekteskap

I forslag til § 9-5 første ledd første setning bør "opphold" erstattes av "oppholdstillatelse". Vi foreslår videre at første "og" i siste setning i annet ledd erstattes med komma, idet "forutgående" ellers vil peke på også "kjennskap til hverandre".

§ 9-7 Oppholdstillatelse til andre familiemedlemmer enn nevnt i lovens §§ 40-53

Forslaget § 9-7 første ledd bokstav c) er i hovedsak en videreføring av forskriftens § 24 første ledd bokstav f), med unntak av siste punktum hvor det åpnes for at UDI gjennom retningslinjer kan gjøre unntak for søknader fra borgere av land som ikke anerkjenner fosterbarnsforhold eller hvor kravet til dokumentasjon fra hjemlandet ikke kan oppfylles av andre grunner. Det fremkommer av departementets kommentarer til bestemmelsen i høringsbrevet pkt. 9.8 at UDI i flere brev har påpekt

at gjeldende bestemmelse om fosterbarn er problematisk og vanskelig å praktisere. UDIs tolkning av fosterbarnsbestemmelsen fremkommer av UDIs rundskriv RS 2005-016. Som kjent er ikke UNE bundet av rundskriv fra UDI. Vi gjør oppmerksom på at praksis i UNE etter gjeldende forskrift § 24 første ledd bokstav f), har vært at det er tilstrekkelig om fosterbarnrelasjonen sannsynliggjøres. Retningslinjene i UDIs rundskriv fra 2005 om at fosterbarnrelasjonen må dokumenteres innebar en skjerpelse som ikke har fått betydning for praksis i UNE.

Identitet

I forslaget til ny forskrift § 8-10 stilles krav om dokumentert identitet som vilkår for å gi oppholdstillatelse etter ny utlendingslov § 38. Etter praksis kreves det også at identiteten må være dokumentert ved søknad om familiegjennforening. For å unngå tvil om når det skal gjelde et krav om dokumentert identitet ved søknader etter utlendingsloven, og av informasjonshensyn, vil vi anbefale at departementet vurderer å innta et krav i forskriften om dokumentert identitet også ved søknader om familiegjennforening. For eksempel har vi erfaring for at tidligere asylsøkere som søker om familiegjennforening fra Norge, sjelden fremlegger dokumentasjon på identitet.

Kapittel 10 – Allmenne regler om oppholdstillatelse mv.

§ 10-1 Adgang til å søke førstegangs oppholdstillatelse etter innreise

Vi foreslår at siste setning i § 10-1 første ledd bokstav e) formuleres som "Dersom referansepersonen ikke har foreldreansvaret alene, må det foreligge samtykke fra den andre forelder til at søknad om oppholdstillatelse fremmes i Norge."

I høringsbrevet s. 69 viser departementet til Arbeidsinnvandringsmeldinga avsnitt 12.2.1, og at det kan være "hensiktsmessig med et visst rom for fleksibilitet når det gjelder asylsøkere som er faglærte, slik at man unngår helt urimelige utslag". Departementet viser til muligheten av å gjøre unntak når sterke rimelighetsgrunner tilsier det. Verken av stortingsmeldingen eller høringsbrevet fremgår hva som menes med formuleringen "helt urimelige utslag". Vi kan for vår del ikke se at forslag til forskriftsbestemmelse etter sin ordlyd innebærer noen realitetsendring fra gjeldende forskrift på dette punkt.

Forslaget til § 10-1 første ledd bokstavene a) og b) viderefører gjeldende forskrift § 10 annet ledd bokstav a). Avgjørende etter bestemmelsene er utlendingens kompetanse, ikke hvilken type tillatelse som søkes. Vi gjør oppmerksom på at utlendingens kompetanse ikke alltid vil fremgå av søknaden, for eksempel en søknad om familiegjennforening. Vi foreslår en klargjøring av om utlendingsmyndighetene i slike tilfeller skal ha en plikt til å bringe utlendingens utdanning og arbeidserfaring på det rene, selv om dette ikke vil være avgjørende for den type tillatelse utlendingen har søkt.

§ 10-4 Søknad som fremmes av arbeidsgiver

Vi foreslår at "søker" i forslag til § 10-4 annet ledd endres til "arbeidstaker".

Til § 10-7 Krav om underhold ved første gangs søknad

I henhold til høringsbrevet s. 73 skal UDI gjennom retningslinjer fastsette størrelsen på underholdskravet. Vi foreslår at UDIs kompetanse her inntas i forskriften.

§ 10-17 Andre regler om tillatelsens varighet

Vi gjør oppmerksom på at forslaget til § 10-17 tredje ledd, i motsetning til gjeldende forskrift § 15 siste ledd, ikke regulerer hva som er utgangspunktet på beregningen av tillatelsens varighet for en utlending som søker fra riket.

§ 10-20 Krav om underhold ved fornyelse mv.

Departementet skriver i høringsbrevet s. 78 at det følger logisk av regelverket at de unntaksbestemmelsene som kan komme til anvendelse ved vurdering av første gangs tillatelse, også må vurderes dersom underholdskravet ikke er oppfylt på fornyelsestidspunktet. Informasjons- og klargjøringshensyn kan likevel tale for å videreføre bestemmelsen i ny forskrift, spesielt sett i lys av forslaget til § 10-20 første ledd og formuleringen ”Med de unntak som er nevnt i denne paragraf”.

Kapittel 11 – Permanent oppholdstillatelse

§ 11-1 sjette ledd – tilbakekall av permanent oppholdstillatelse

Departementet skriver i høringsbrevet s. 84 pkt. 11.5 at det i praksis har vært uklart om UDI kan tilbakekalle en bosettingstillatelse dersom den er gitt av politiet uten at politiet hadde kompetanse til å innvilge slik tillatelse, og videre: ”Departementet har derfor foreslått en justering av den tilsvarende bestemmelsen i forslaget § 11-1 sjette ledd, slik at det ikke skal være tvil om at UDI i disse tilfellene kan treffe vedtak om tilbakekall”.

Etter vår vurdering tydeliggjør ikke den foreslåtte bestemmelsen departementets formål med justeringen. Vi foreslår følgende formulering: ”Permanent oppholdstillatelse kan bare tilbakekalles dersom utlendingen i søknaden mot bedre vitende har gitt uriktige opplysninger eller fortiet forhold av vesentlig betydning for vedtaket, eller dersom utstedende myndighet ikke hadde vedtakskompetanse.”

§ 11-5 Tilleggstid som følge av straffbare forhold

Vi forstår forslaget til § 11-5 siste ledd slik at når både fremsettelse av søknad om permanent oppholdstillatelse og den siste straffbare handlingen inntreffer etter at permanent oppholdstillatelse ellers kunne vært innvilget, så løper tilleggstiden fra det siste av disse tidspunktene. For øvrig tilsier formuleringen ”den siste straffbare handlingen” at gjerningstidspunktet er avgjørende, ikke tidspunktet for eventuell straffereaksjon.

§ 11-8 tredje ledd – bortfall av permanent oppholdstillatelse når utlendingen mot sin vilje har blitt hindret fra å vende tilbake til Norge:

Etter forslaget § 11-8 tredje ledd kan det gjøres unntak fra regelen om bortfall av permanent oppholdstillatelse dersom utlendingen ”mot sin vilje har blitt hindret fra å vende tilbake til Norge”.

I tilfeller der utlendingen er mindreårig ligger det i utgangspunktet innenfor rammen av foreldremyndigheten å beslutte om barnet skal bo i Norge eller et annet land, selv om barnet selv ønsker å bo i Norge. Vi antar at kriteriet ”mot sin vilje” ikke retter seg mot mindreårige eller umyndiggjorte, og at eventuelle søknader om gjeninnreise til Norge for personer i denne kategori skal vurderes etter den nye loven § 38 om sterke menneskelige hensyn og særlig tilknytning til Norge.

Kapittel 12 – Reisebevis for flyktninger og utlendingspass

§ 12-5 Vilkår for utstedelse av utlendingspass

Forskriftsbestemmelsen vil gi tydeligere veiledning om den synliggjør dagens praksis om at utlendingens manglende ervervelse av pass fra hjemlandet ikke skyldes forhold som utlendingen selv rår over.

Kapittel 14 – Utvisning

Overskriften til flere av forskriftsparagrafene om utvisning ender med ”jf. § 126”. Vi antar at henvisningen beror på en inkurie.

§ 14-1 Om utvisning på grunn av brudd på utlendingsloven av utlending med barn i Norge

Vi antar at den praksis som AID henviser til i høringsbrevet pkt. 14.2.3 baserer seg på opplysninger fra UDI. Vi gjør oppmerksom på at UNE har fattet noen vedtak hvor vi har opprettholdt UDIs vedtak om utvisning der et ulovlig opphold har vart under to år selv om det utøves familieliv med barn i riket. Videre har vi opprettholdt utvisninger også ved langvarig ulovlig opphold eller arbeid. Dersom UDI har hevet terskelen for utvisning vil imidlertid UNE få færre klager til behandling. Som det fremgår i pkt. 3 i svarbrev av 31.08.2007 fra UNE til AID, har Justisdepartementets retningslinjer av 15.03.1999 i mindre grad vært dekkende for utvisningspraksis i UNE i saker med ulovlig opphold. Forslaget til § 14-1 vil innebære en praksis mer i tråd med de nevnte retningslinjene, og vil derfor kunne få betydning for praksis.

Vi legger til grunn at formuleringen ”har barn i Norge” innebærer at barnet har grunnlag for å oppholde seg lovlig i Norge.

I forslaget til § 14-1 første ledd bokstav a) er det i motsetning til forslaget § 14-2 annet ledd ikke inntatt et vilkår om forutgående familieliv i Norge ”i lengre tid”, uten at høringsbrevet begrunner ulikheten i begrepsbruk. Kriteriet ”samvær av visst omfang” gjenfinnes for øvrig i forslag til ny forskrift § 9-3 annet ledd, jf. den nye loven § 45 annet ledd bokstav b), uten at høringsbrevet klargjør om kriteriet er ment å ha det samme innhold i disse bestemmelsene. Om så er tilfelle kan eventuelt § 14-1 første ledd henvise til § 9-3 annet ledd.

Hvorfor kriteriet ”i en periode før eller etter at utvisningssak ble reist” er valgt i forslaget § 14-1 annet ledd fremgår ikke av høringsbrevet. En formulering som f.eks. ”i en periode før utvisningsvedtaket ble fattet” ville nok i like stor grad omfattet avbrudd i familielivet så vel før som etter forhåndsvarsel mv. Formuleringen om at forholdet ”kan... være av betydning”, gir for øvrig lite veiledning utover at momentet vil inngå i en konkret helhetsvurdering.

Etter forslaget § 14-1 tredje ledd gjelder ikke hovedregelen i første ledd i tilfeller som nevnt i tredje ledd bokstav a) og b). Formuleringen gir en uklar føring; gjelder en motsatt hovedregel – eller bare nulles bestemmelsen ut? Betydningen av bestemmelsen bør tydeliggjøres.

Vi antar at formuleringen i § 14-1 tredje ledd bokstav b) skal være ”forutsette”, ikke ”legge til grunn”, jf. høringsbrevet s. 100 andre avsnitt.

§ 14-2 Om varigheten av innreiseforbudet

Forslaget til § 14-2 første ledd viser kun til ”forholdets alvor”, ikke andre omstendigheter som kan ha relevans når varigheten av innreiseforbudet fastsettes, jf. at dagens forskrift § 122 tredje ledd også viser til ”utlendingens personlige og familiemessige forhold”. Dersom departementet mener at denne

henvisningen ikke er tilstrekkelig presis, jf. høringsbrevet s. 100 pkt. 14.2.4, kan eventuelt en tilføyelse om "blant annet" forholdets alvor vise at forholdets alvor ikke er eneste vurderingstema.

Forslag til § 14-2 første ledd bokstav a) viser til "strafferamme". Vi gjør oppmerksom på at også utmålt straff, ikke bare strafferammen, vil ha betydning etter gjeldende praksis.

Alternativene a) og c) bør for øvrig terminologisk harmoniseres med loven, slik at uttrykket "kan føre til fengselsstraff i" og ikke "strafferamme på" benyttes også i forskriften.

I § 14-2 bokstav b) er det tale om "vold eller overgrep mot nære familiemedlemmer". Slik bestemmelsen er formulert vil det kunne oppstå tvil om hva som menes med både "vold", "overgrep" og "nære familiemedlemmer". Muligens vil en henvisning til hhv. straffebud og regler om personkrets ved familiegjenforening kunne virke klargjørende.

§ 14-3 Om tidspunkt for vedtak om utvisning mv.

I forslaget § 14-3 fjerde ledd annet punktum bør komma fjernes etter "særreaksjon".

Om brudd på innreiseforbud

Det forekommer at personer som er utvist foretar innreise til Norge i strid med innreiseforbudet. I slike situasjoner er en nærliggende vurdering at den gjenværende del av innreiseforbudet ikke løper før utlendingen igjen er ute av riket. Av informasjons- og likebehandlingshensyn kan dette med fordel klargjøres i forskriften.

Den nye lovens § 72 gjelder vedtaksmyndighet i sak om utvisning. En søknad om adgang til riket og eventuelt opphevelse av innreiseforbudet er ikke "sak om utvisning". Departementet bør vurdere om vedtaksmyndigheten bør hjemles i lovens § 72, som foreslått, eller i en annen lovbestemmelse, for eksempel ved en ny hjemmel i § 71 tredje ledd (eller ved en justert versjon av § 72).

Kapittel 16 – Organiseringen

§ 16-5 Saksbehandlingen i saker etter lovens § 76 fjerde ledd

Vi er enige i uttalelsene i høringsbrevet side 110 første avsnitt om at gjeldende forskrift § 132 h fjerde og femte ledd dels gjelder praktiske rutiner som ikke trenger å reguleres i forskrift, og dels gjentar prinsipper som uansett vil følge av forvaltningsloven. I saker som bringes inn for UNE i medhold av lovens § 76 fjerde ledd gjelder imidlertid ikke forvaltningsloven kapittel IV til VI, jf. den nye loven § 76 fjerde ledd siste punktum. Unntaket omfatter bl.a. fvl § 33 fjerde ledd: "Dersom underinstansen gir klageinstansen uttalelse som partene kan kreve å få se uten hinder av § 19, skal den sende kopi til partene...". Tilsvarende regel finnes i dag i gjeldende forskrift § 132 h fjerde ledd, og bør av klargjøringshensyn vurderes videreført i ny forskrift.

§ 16-13 Gjennomføring av nemndmøte med personlig fremmøte

Vi merker oss forslaget til ny bestemmelse i § 16-13 annet ledd om at nemndleder kan avskjære spørsmål og muntlige innlegg fra utlendingen eller dennes advokat eller andre som er gitt adgang til å møte, når disse ikke anses å ha betydning for saken. En slik prosessregel er klargjørende og kan bidra til effektiv møteledelse.

Forslaget til bestemmelse oppstiller for øvrig ikke møte- og forklaringsplikt for andre enn parten. Vi vil påpeke at eventuell møte- og forklaringsplikt for andre enn parten bl.a. kan ha betydning for muligheten til å få en sak best mulig opplyst ved å innkalle f.eks. herboende familiemedlem eller herboende referanse i forbindelse med en parts sak. Eventuell forklaringsplikt vil også ledes av

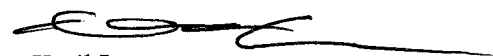
straffansvar etter strl § 166. Betydningen av taushetspliktsregler bør i så fall klargjøres, bl.a. kan taushetspliktsreglene begrense utbyttet av eventuelle sakkyndige uttalelser i et nemndmøte, bl.a. i relasjon til spørsmål som kan stilles og hvilke opplysninger en sakkyndig, eks. en lege, skal basere en uttalelse på.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Vi viser til våre tidligere merknader under foreleggelsen idet nærværende forslag til forskriftsbestemmelser ikke tilsier en endret vurdering av økonomiske eller administrative konsekvenser.

Med hilsen

Siri Johnsen
assisterende direktør

Ketil Larsen
spesialrådgiver